

8ο Μάθημα

Νοημοσύνη

Εισαγωγή

Στο ποσοστό που εντοπίζει κανείς και με τον τρόπο που αξιοποιεί τα θετικά χαρακτηριστικά αυξάνει την νοημοσύνη και την στρατηγική νοημοσύνης του. Αυτό που θα σας δείξω με αυτή την παρουσίαση είναι ότι ο τρόπος που μαθαίνετε μέσα από αυτή την απλή καταγραφή του γενεογράμματος σας βοηθάει να αναπτύσσετε την νοημοσύνη σας. Αυτή η ανάπτυξη της νοημοσύνης έχει να κάνει με τον τρόπο προσαρμογής στο περιβάλλον, στο πλαίσιο ή στις σχέσεις με τους ανθρώπους και όχι στο πώς να απομνημονεύεις την πληροφορία και να την ανακαλείς σαν να δίνεις εξετάσεις όπως οι μαθητές σε μία τάξη.

Επίσης, οι ορισμοί της νοημοσύνης είναι δικοί μου και, χωρίς να αλλοιώνουν το επιστημονικό υπόβαθρο, αποτελούν προϊόν εμπειρίας για την καλύτερη κατανόηση της λειτουργίας του γενεογράμματος στις παρουσιάσεις της επιστημονικής παρατήρησης και της επαλήθευσης της παρατήρησης με την πραγματικότητα. Δηλαδή εννοούν το πώς ο άνθρωπος αναπτύσσει την νοημοσύνη του εστιάζοντας στα θετικά και πώς αυτά να τα επικοινωνεί.

Συγκεκριμένα στο **πρώτο μέρος** θα σας αναφέρω το πρώτο επίπεδο της νοημοσύνης το οποίο αναπτύσσεται σε δύο φάσεις:

- α. με τον εσωτερικό διάλογο
- β. με την συναλλαγή της επικοινωνίας

Στο **δεύτερο μέρος** θα σας αναφέρω το δεύτερο επίπεδο της νοημοσύνης που είναι η στρατηγική της νοημοσύνης και αναλύεται σε τέσσερα σημεία:

1. Είναι μία στρατηγική ως θεράπων ιατρός που θεραπεύει.
2. Εξαπατάς τον άλλο αφήνοντας να νιώθει ότι σε εξαπατά.

3. Η διαδικασία θεραπείας είναι ανώδυνη, ανεπαίσχυντη και ειρηνική.
4. Είναι άμεση και έμμεση ως προς τα αποτελέσματα στο τώρα και στο μέλλον.

1. Πρώτο επίπεδο νοημοσύνης > ανάπτυξη νοημοσύνης

1.1. Εισαγωγικά

Το πρώτο επίπεδο νοημοσύνης είναι η προσωπική ανάπτυξη. Αυτό σημαίνει ότι ο άνθρωπος αρχίζει και βλέπει με διαφορετικά φίλτρα το περιβάλλον, το πλαίσιο, τις ανθρώπινες σχέσεις που βρίσκεται. Αυτό σημαίνει ότι αποκτά σταδιακά την ικανότητα να διαβάζει στοχευμένα τις πληροφορίες που δέχεται από το περιβάλλον και ταυτόχρονα να τις αξιολογεί σύμφωνα με την εσωτερική του τάξη και ιεραρχία με μεγαλύτερη ακρίβεια, έτσι ώστε να εκπέμπει με την σειρά του πληροφορία τέτοια η οποία να είναι κατανοητή στον δέκτη που απευθύνεται. Επομένως κατανοεί το περιβάλλον του και γίνεται πιο κατανοητός από το περιβάλλον του σε σχέση με το πριν. Η επικοινωνία αυτή λειτουργεί με επιπλέον θετικά αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, μειώνει το άγχος, αυξάνει την αυτοπεποίθηση, αλλάζει την αυτοεικόνα του, διότι κατανοεί και κατανοείται από το περιβάλλον του.

Με τον τρόπο που σας προτείνω να κάνετε διάλογο των θετικών χαρακτηριστικών με την παρατήρηση και την πρακτική επαλήθευση ουσιαστικά βοηθάτε να αναπτύσσεται διαρκώς η νοημοσύνη πρώτον στον άλλο, δεύτερον στον εαυτό σας και τρίτον στο περιβάλλον. Με την λέξη νοημοσύνη δεν εννοούμε εξυπνάδα σε επίπεδο πληροφορίας μαθητικών εξετάσεων και ακαδημαϊκών επιτυχιών. Αν ορίζαμε την νοημοσύνη έτσι τότε θα ήταν πάρα πολύ φτωχός ο ορισμός αυτός. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι επιδόσεις σε εξετάσεις και σε επίπεδο ακαδημαϊκών επιδόσεων είναι μέρος της νοημοσύνης και όχι η νοημοσύνη.

1.2. Ορισμός νοημοσύνης

Νοημοσύνη σημαίνει να προσαρμόζομαι στο περιβάλλον σύμφωνα με τις δυνατότητές μου και τις πραγματικές ανάγκες του περιβάλλοντος. Νοημοσύνη σημαίνει τρόπος να προσαρμόζομαι στο περιβάλλον και όσο μαθαίνω νέους τρόπους προσαρμογής άλλο τόσο αναπτύσσονται νέες και περισσότερες πληροφορίες για νέους και περισσότερους τρόπους προσαρμογής εντός του περιβάλλοντος. Άρα όσο μεγαλώνει η πληροφορία, άλλο τόσο διευρύνεται και ο τρόπος προσαρμογής στο περιβάλλον, επομένως άλλο τόσο μεγαλώνει και η νοημοσύνη. Αυτό γίνεται και αντίστροφα. Όσο αναπτύσσεται, εξελίσσεται και μεγαλώνει το περιβάλλον, άλλο τόσο ο άνθρωπος αναπτύσσει και νέους τρόπους προσαρμογής στο περιβάλλον, επομένως αναπτύσσει την νοημοσύνη του.

Ένα παράδειγμα είναι, όσο ο πατέρας αναπτύσσει τον εαυτό του στην νοημοσύνη του άλλο τόσο βοηθάει και τα μέλη της οικογένειάς του να αναπτυχθούν στην νοημοσύνη τους και αντίστροφα. Όσο το περιβάλλον του, δηλαδή τα μέλη της οικογένειάς του, αναπτύσσονται στην νοημοσύνη τους άλλο τόσο αναπτύσσεται και η νοημοσύνη του πατέρα.

Η προσωπική ανάπτυξη της νοημοσύνης γίνεται σε δύο βήματα. Με τον εσωτερικό διάλογο και με την συναλλαγή. Δηλαδή πρώτα επικοινωνείς με τον εαυτό σου ρεαλιστικά και μετά αυτή την εσωτερική επικοινωνία την συναλλάσεις με το εξωτερικό περιβάλλον. Ας δούμε καλύτερα τον τρόπο ανάπτυξης της νοημοσύνης.

1.3. Εσωτερικός διάλογος

Με το ερώτημα «τι θετικά βλέπεις στον εαυτό σου» ενεργοποιείται στον άνθρωπο ένας εσωτερικός διάλογος, έτσι ώστε να δει το καλό που έχει μέσα του. Ο άνθρωπος όταν μπαίνει στην διαδικασία να παρατηρεί τον εαυτό του σε ό,τι καλό έχει μέσα του τότε μόνο καλό μπορεί να παράξει. Το καλό που πραγματοποιείται είναι σε διαφορετικά επίπεδα και σχέσεις μόνο και μόνο επειδή βλέπει το καλό μέσα του στο οποίο εστιάζει. Δεν

είναι τυχαίο ότι ο άνθρωπος κοινωνικά γίνεται συμπαθής, αποδεκτός και αγαπητός ανάλογα των καλών που διαθέτει και πώς σχετίζει αυτά τα καλά που έχει μέσα στην κοινωνία, στον περιβάλλον του, στις σχέσεις του.

Επίσης, τα καλά που βλέπει στον εαυτό του οριοθετούν τον εαυτό του. Αυτά τα όρια ορίζονται από τα χαρίσματα και τα θετικά χαρακτηριστικά του εαυτού του και από το πώς αυτά τα κατανοεί, τα ερμηνεύει και τα επικοινωνεί με τον εαυτό του. Βλέπει πού μπορεί φθάσει από μόνος του και κατά πόσο μπορεί να δει τον εαυτό του, έτσι ώστε να ενταχθεί εργασιακά, μορφωτικά, επιχειρηματικά, σχεσιακά μέσα στην κοινωνία. Επομένως, όσο αναζητούνται θετικά χαρακτηριστικά με ρεαλιστικό και αντικειμενικό τρόπο μέσα από έναν εσωτερικό διάλογο του γενεογράμματος που μαθαίνετε, άλλο τόσο αυτά τα χαρακτηριστικά οριοθετούν τον εαυτό σας και επομένως τα όρια παράγουν σχέσεις, στοχευμένη προσαρμογή στην κοινωνία και ποιότητα ζωής.

1.4. Συναλλαγή επικοινωνίας

Ο τρόπος μάθησης της πρακτικής επαλήθευσης μέσα από το γενεόγραμμα, όπως εξήγησα σε προηγούμενη παρουσίαση, δηλαδή η συναλλαγή πληροφορίας με τον άνθρωπο που αγαπάτε θα παράξει σε εσάς ποιότητα ζωής. Εφόσον πραγματοποιηθεί έστω και μία φορά με επιτυχία η πρακτική επαλήθευση με τον τρόπο που σας έχω περιγράψει, τότε αυτό αναμένεται να αλλάξει συναισθήματα και να τροποποιήσει τις υπάρχουσες συναλλαγές, δηλαδή τον τρόπο που σχετίζεστε με τους άλλους. Η επιτυχία κρίνεται από τον τρόπο που εσείς συναλλάσσετε με τον άλλο, δηλαδή στο ποσοστό που εστιάζετε στα θετικά του και όχι στα αρνητικά του στο ίδιο ποσοστό θα πάρει βοήθεια από εσάς, στο ίδιο ποσοστό θεωρείται η συναλλαγή πετυχημένη και στο ίδιο ποσοστό αναπτύσσεται και η προσωπική σας νοημοσύνη.

Αυτό είναι σημαντικό, διότι η συντριπτική πλειοψηφία πιστεύει ότι δίνει βοήθεια σε πρόσωπο που αγαπάει μόνον όταν εστιάζει στα αρνητικά του άλλου. Αυτό έχει και μία εξαπάτηση προς το

πρόσωπο που απευθύνεται. Δηλαδή, περιγράφει κάποιος το αρνητικό και από την άλλη λέει «εγώ για το καλό σου το λέω επειδή ενδιαφέρομαι» ή παρουσιάζεται ο εαυτός ως αυθεντία που τα γνωρίζει καλύτερα εκείνος επειδή είναι μεγάλος και έμπειρος. Από την άλλη όμως ο άλλος που ακούει ως ακροατής/δέκτης, επειδή εστιάζεται η αρνητική πληροφορία για τον εαυτό του, μέσα του παράγεται εσωτερική αντίσταση αλλά δεν αντιδρά για δύο λόγους. Είτε από ευγένεια είτε ο άλλος είναι τόσο ανώτερος που δεν μπορεί να του αντισταθεί, επειδή ως ανώτερος έχει δύναμη.

Το τελικό αποτέλεσμα στην εστίαση του αρνητικού του άλλου είναι μία προσωρινή αλλαγή ή μία υπόσχεση από τον δέκτη που δεν τηρείται. Λέει εν ολίγοις αυτός που δέχεται τα αρνητικά από ένα άλλο ανώτερο πρόσωπο τα εξής: ναι έχεις δίκιο, ή θα προσπαθήσω, ή σου υπόσχομαι ότι θα κάνω βελτιώσεις, θα αλλάξω, αλλά το αποτέλεσμα είναι το ίδιο, δεν αλλάζει και τις περισσότερες φορές υποτροπιάζει.

Σημασία έχει ότι η παρέμβαση είναι προσωρινή στην καλύτερη των περιπτώσεων. Συνήθως, όταν εστιάζει κάποιος στον αρνητικό του άλλου έτσι ώστε να τον βοηθήσει, παράγει εσωτερικές αντιστάσεις που τις περισσότερες φορές αναπτύσσουν στρατηγικές άρνησης και αναμένονται νέα σενάρια αντίθετα με τις προσδοκίες. Δηλαδή, άλλα έχει ως προσδοκία στις συμβουλές π.χ. ο πατέρας προς το παιδί και τελικά το παιδί παραμένει στις δικές του σκέψεις και πράξεις καθηλωμένο να επαναλάβει τα ίδια και τα ίδια. Η καθήλωση δεν είναι προϊόν του χαρακτήρος του παιδιού αλλά αποτέλεσμα λανθασμένης σχέσης. Δηλαδή, εάν μάθει να σχετίζεται επί παραδείγματι ο πατέρας με το παιδί εστιάζοντας στα θετικά του και όχι στα αρνητικά του θα έχει καλύτερα και μεγαλύτερα θετικά αποτελέσματα, παρά αν εστιάζει στα αρνητικά του.

Αν δεν μπορείτε να προσεγγίσετε θετικά κάποια δύσκολη σχέση τότε και πάλι μπορείτε να είστε κερδισμένοι. Απλά στην χειρότερη των περιπτώσεων είναι να σιωπήσετε, διότι εάν

μιλήσετε αρνητικά μόνο αρνητικά αποτελέσματα θα δείτε. Γνωρίζετε, εφόσον έχετε δοκιμάσει στην πράξη, ότι περιγράφοντας τα θετικά μόνο θετικά αποτελέσματα θα παραχθούν.

Το απλό ερώτημα «τι θετικά βλέπεις στον εαυτό σου;» αναπτύσσει την νοημοσύνη του ανθρώπου μέσα από το θετικό εσωτερικό περιβάλλον του εαυτού. Όταν ρωτάτε τον άλλο ποια είναι τα θετικά του, τότε αυτός σκέφτεται τι θετικά βλέπει. Αυτό είναι σαν να χαρτογραφεί τον εαυτό του ή να περιγράφει τα δεδομένα του εαυτού του. Αν σκεφτεί κάτι επιπλέον θετικό που στην αρχή το υποθέτει και στην συνέχεια το επιβεβαιώνει με έναν γόνιμο διάλογο, τότε σε αυτή την μικρή ανακάλυψη του θετικού βρίσκεται ένα σημείο ανάπτυξης της νοημοσύνης από πλευράς διεργασίας. Αυτόν τον διάλογο τον είδαμε στη επιστημονική παρατήρηση και στην επαλήθευση της πραγματικότητας.

Επιπλέον, αυτό που συνειδητά ανακάλυψε στον εαυτό του μέσα από τον διάλογο τώρα γνωρίζει ο ίδιος ότι το έχει. Αυτό είναι ένα καλό το οποίο όμως όπως το περιγράφει είναι ένα επιπλέον εργαλείο το οποίο μπορεί να αξιοποιήσει π.χ. πιστεύει ότι είναι έξυπνος στα μαθηματικά ενώ πριν δεν το πίστευε. Αυτό είναι ανάπτυξη νοημοσύνης, επειδή ανακάλυψε ότι έχει την δυνατότητα να λύνει ασκήσεις στα μαθηματικά και έχει πλέον άλλη εικόνα του εαυτού του, η οποία όμως είναι ρεαλιστική. Πράγματι ήταν καλός στα μαθηματικά και δεν το ήξερε και τώρα με την βοήθεια του απλού διαλόγου το ανακάλυψε. Το ανακάλυψε μέσα από έναν ανώτερο άνθρωπο, που ο ανώτερος αυτός άνθρωπος είστε εσείς που τον βοηθάτε.

Επίσης, εσείς που τον παρατηρείτε και είστε μαζί του σε αυτό τον γόνιμο διάλογο αναπτύσσετε και τη δική σας νοημοσύνη. Ότι νέο μαθαίνετε σε επίπεδο πληροφορίας για τον άλλο και ο τρόπος που τον παρατηρήσατε είναι προσαρμογή περιβάλλοντος. Ο άλλος κατάλαβε ότι τον ακούσατε, τον αποδεχθήκατε, τον κατανοήσατε, επομένως του αφαιρέσατε και το άγχος του, αφού προηγουμένως βρήκατε εσείς τρόπο να αφαιρέσετε και το δικό

σας άγχος εστιάζοντας στα δικά σας θετικά χαρακτηριστικά. Επίσης, του δώσατε νόημα στην ζωή του, επειδή κατάλαβε ότι έχει άνθρωπο στην ζωή του που τον καταλαβαίνει.

Όλο αυτό σημαίνει για εσάς επιτυχία προσαρμογής, επομένως με αυτή την απλή διαδικασία αναπτύσσεται και η δική σας νοημοσύνη. Αυτό πραγματοποιείται επειδή εσείς μάθατε μία ακόμα νέα επιτυχή συναλλαγή και αυτό είναι ανάπτυξη νοημοσύνης, επειδή η προσαρμογή ήταν επιτυχής. Αν επαναληφθεί αυτή η συναλλαγή και είναι παρόμοια σε διαφορετικό πλαίσιο, όπως ο τρόπος που μιλάς με το παιδί σου ή με έναν φίλο σου επειδή είναι νέα πληροφορία, τότε θα αυξηθεί και πάλι η νοημοσύνη σου και η νοημοσύνη του ανθρώπου που σχετίζεσαι. Μπορεί να είναι και άλλες όμοιες συναλλαγές, αλλά αυτές οι συναλλαγές διαφέρουν όπως οι άνθρωποι που είναι όμοιοι σε όλα, αλλά διαφέρουν στις λεπτομέρειες εξωτερικών και εσωτερικών χαρακτηριστικών. Επομένως, κάθε φορά που επαναλαμβάνετε αυτή την διαδικασία είναι και μια μοναδική εμπειρία που αυξάνει την νοημοσύνη σας και την νοημοσύνη του προσώπου που αγαπάτε.

Ένα άλλο σημαντικό αποτέλεσμα είναι ότι ο άνθρωπος διαρκώς εξελίσσεται στην νοημοσύνη του και αυτό σημαίνει ότι καθώς σχετίζεται με τα άλλα μέλη, όπως επί παραδείγματι με τα μέλη της οικογένειάς του, άλλο τόσο αυξάνεται και η νοημοσύνη των μελών της οικογένειάς του. Αυτό γίνεται και αντίστροφα. Δηλαδή, όσο τα μέλη της οικογένειάς του αναπτύσσονται, δηλαδή όσο μεγαλώνει και αυξάνεται ο μέσος όρος νοημοσύνης των μελών της οικογένειάς του, άλλο τόσο διαρκώς θα αυξάνεται και η νοημοσύνη π.χ. του πατέρα, επειδή το ίδιο το περιβάλλον του, τα μέλη της οικογένειάς του, αναπτύχθηκαν.

Αυτό μπορεί να συμβεί σε οποιοδήποτε πλαίσιο ομάδας ή κοινωνίας. Ένα παράδειγμα είναι ότι η διαρκώς αυξανόμενη τεχνολογία στην κοινωνία επηρεάζει και τον κάθε άνθρωπο να είναι συμβατός με την νέα τεχνολογία, έτσι ώστε να την μαθαίνει όσο μπορεί, επομένως και να προσαρμόζεται στα νέα δεδομένα της τεχνολογίας, άρα και να αναπτύσσει την δική του νοημοσύνη.

Αυτό είναι σε επίπεδο τεχνολογίας το οποίο με την δική του σειρά επηρεάζει τον άνθρωπο σχεσιακά με το περιβάλλον του. Ο άνθρωπος θα επιβιώσει από το ποσοστό προσαρμογής στο περιβάλλον που ζει και αυτή η προσαρμογή είναι ο δείκτης νοημοσύνης που θα του επιτρέψει την επιβίωσή του, άρα και θα του καθορίσει και την ποιότητα της ζωής του.

Η συνθήκη του νέου περιβάλλοντος με νέες και περισσότερες αλλαγές απαιτούν ανάλογες νέες και περισσότερες αλλαγές από την πλευρά του ανθρώπου, έτσι ώστε να μπορεί να επιβιώσει μέσα στο νέο περιβάλλον. Η επιβίωση θα εξαρτηθεί από την νέα συναλλαγή που θα εμπνευσθεί ο άνθρωπος, η οποία θα εξαρτηθεί από την στρατηγική που θα εφαρμόσει. Βρισκόμαστε πολιτισμικά σε ένα επίπεδο που ο άνθρωπος δεν έχει ξαναζήσει. Ο άνθρωπος εάν αποτυγχάνει σήμερα στις σχέσεις του, συμβαίνει διότι εφαρμόζει στρατηγικές νοημοσύνης που τον υπονομεύουν. Δεν μπορεί να διανοηθεί ότι ζει συμβατικά με έναν τρόπο ζωής που δεν παράγει ποιότητα ζωής, επειδή το επίπεδο της νοημοσύνης που διαθέτει είναι διαφορετικό από αυτό που επιθυμεί να σχετιστεί. Άλλο επιθυμεί και προσδοκεί επί παραδείγματι ο πατέρας στο παιδί του και άλλο είναι αυτό που βλέπει ως αποτέλεσμα.

2. Δεύτερο επίπεδο νοημοσύνης > στρατηγική νοημοσύνης

2.1. Εισαγωγικά

Ο τρόπος που σας προτείνω να συναλλάσσεστε είναι τρόπος που παράγει όχι μόνον ανάπτυξη της νοημοσύνης αλλά και στρατηγικές νοημοσύνης, έτσι ώστε να βοηθάτε τον άνθρωπο που αγαπάτε, να αλλάζει η ποιότητα της δικής σας ζωής. Θα δούμε τώρα την στρατηγική της νοημοσύνης που είναι πρόταση ζωής ως προς την λειτουργία της όπως αυτή τη μαθαίνετε μέσα από το γενεόγραμμα.

2.1.1. σχέση πρώτης και δεύτερης νοημοσύνης

Το δεύτερο επίπεδο νοημοσύνης είναι η στρατηγική νοημοσύνης. Αυτό σημαίνει ότι στοχευμένα παρεμβαίνει ο άνθρωπος σε

ειδικές σχέσεις, όπως ο πατέρας προς το παιδί του, έτσι ώστε να το βοηθήσει αποτελεσματικά, όταν αυτό χρειάζεται. Αυτό σημαίνει ότι στο ποσοστό που μπορεί ο άνθρωπος να αναπτύξει το πρώτο επίπεδο νοημοσύνης, δηλαδή την νοημοσύνη του εαυτού του, στο ίδιο ποσοστό θα μπορεί και στοχευμένα να παρεμβαίνει στις ειδικές σχέσεις με σκοπό να βοηθήσει όπως ο γιατρός τον ασθενή. Η παρέμβαση λειτουργεί ως θεράπων ιατρός, δηλαδή παρεμβαίνει θεραπευτικά χωρίς συμβουλές και λογικά τρικ που πείθουν, αλλά όπως εν ώρα χειρουργείου ο θεράπων ιατρός χρησιμοποιεί τις κατάλληλα στοχευμένες ενέργειες με τα ανάλογα φάρμακα, χωρίς ο ασθενής να πονάει και να αντιστέκεται στα φάρμακα και στην διαδικασία του χειρουργείου.

2.1.2. παρέμβαση προληπτική > πρότυπο παραδείγματος

Επίσης η παρέμβασή του είναι προληπτική, δηλαδή επινοεί με την ευφυΐα του το μείζων, το οποίο και θεραπεύει, την στιγμή που το έλασσον προβάλλεται ως βασική ανάγκη, ενώ στην πραγματικότητα δεν είναι πραγματική ανάγκη αλλά τεχνητή. Ένα παράδειγμα είναι όπως ένας ναρκομανής λέει ότι η χρήση κάποιας ουσίας και η εξάρτηση από αυτή είναι για αυτόν παράδεισος και ευτυχία. Τέλος, η παρέμβασή του ως θεράπων ιατρός αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση και χωρίς να προβάλλει εαυτόν έλκει τον άλλο σε βαθμό θαυμασμού που προκαλεί συναισθήματα αγάπης και σεβασμού και ταυτόχρονα ο άλλος θεραπεύεται μόνο με την συνάντηση του καλού παραδείγματος, που εκπροσωπείται από έναν ανώτερο άνθρωπο που έχει ρόλο θεράποντος ιατρού. Αυτό θα το δούμε παρακάτω.

2.1.3. πέραν από αυτό που βλέπει ο άλλος

Η νοημοσύνη όπως είπαμε είναι η ικανότητα προσαρμογής στο περιβάλλον σύμφωνα με τις δυνατότητες του ανθρώπου. Η στρατηγική είναι να μπορείς να σκεφτείς πέραν από αυτό που βλέπει ο άνθρωπος τον οποίο θέλεις να βοηθήσεις. Η ανάπτυξη της νοημοσύνης του εαυτού με τον τρόπο που μαθαίνετε μέσα από το γενεόγραμμα είναι η βάση και τα θεμέλια, έτσι ώστε να μπορείτε από μόνοι σας να αναπτύσσετε στρατηγικές

νοημοσύνης, οι οποίες, όταν θα εφαρμόζονται, θα φέρνουν πολλαπλά θετικά αποτελέσματα άμεσα αλλά και σε βάθος χρόνου για τα πρόσωπα που αγαπάτε.

Η στρατηγική νοημοσύνης, όπως την ονομάσαμε, είναι το δεύτερο επίπεδο νοημοσύνης. Στο ποσοστό που την έχει ο άνθρωπος στο ίδιο ποσοστό μπορεί να βοηθήσει το πρόσωπο που αγαπάει. Αρχικά, θα πούμε ένα παράδειγμα και μέσα από αυτό θα αναλύσουμε τα παρακάτω:

Η στρατηγική νοημοσύνης είναι:

2.1.4. στρατηγική νοημοσύνης > Θεματολογία

2.2. μία στρατηγική ως θεράπων ιατρός που θεραπεύει.

2.3. εξαπατάς τον άλλο αφήνοντας να νιώθει ότι σε εξαπατά.

2.4. διαδικασία θεραπείας ανώδυνη, ανεπαίσχυντη και ειρηνική.

2.5. άμεση και έμμεση ως προς τα αποτελέσματα στο τώρα και στο μέλλον.

2.1.5. Παράδειγμα

Ας δούμε ένα παράδειγμα για να καταλάβουμε τι εννοώ στρατηγική νοημοσύνης.

Μία γιαγιά σήμερα 72 ετών περιγράφει την παρακάτω διήγηση που συνέβη όταν ήταν 5 ετών κοριτσάκι. «Κάποτε είδα την γιαγιά μου, όταν ήμουν 5 ετών, να κρύβει σοκολατάκια μέσα σε ένα σερβάν, ένα έπιπλο τραπεζαρίας για την φύλαξη πιατικών, σερβίτσιων, ποτών της εποχής εκείνης. Το πορτάκι το κλείδωσε και δεν μπορούσα να πάρω κάποιο σοκολατάκι. Τότε σκέφτηκα να αφαιρέσω από το πάνω μέρος του ντουλαπιού ένα συρτάρι που υπήρχε και τότε θα είχα πρόσβαση μέσα στα σοκολατάκια, όπως και πράγματι έγινε. Κατασκευαστικά έτσι ήταν τότε τα έπιπλα. Το πάνω μέρος του ντουλαπιού ήταν απευθείας ένας χώρος με το συρτάρι. Το συρτάρι ήταν για εμένα τότε βαρύ αλλά μπροστά στην αποζημίωση του γλυκού ξεπερνούσα τα όριά μου. Υπήρχε

κίνδυνος να χτυπήσω, διότι τότε ως 5 χρονών παιδί δεν είχα και ιδιαίτερες δυνάμεις να αφαιρώ και να τοποθετώ το συρτάρι στην θέση του με ευκολία.

Όταν μετά από κάποιες ημέρες ανακάλυψε η γιαγιά μου ότι έλειπαν σοκολατάκια τότε με ρώτησε το εξής: «Παιδί μου μήπως είδες ποιος πήρε τα σοκολατάκια από το σερβάν;» Τότε εγώ απάντησα με την παιδική μου σκέψη; «γιαγιά τα σοκολατάκια τα πήραν τα φαντασματάκια». Η γιαγιά μου μου απάντησε με έκπληξη ρωτώντας. «Αλήθεια παιδί μου; και πώς τα πήραν τα σοκολατάκια τα φαντασματάκια;» Τότε της είπα αυτό που έκανα εγώ. Δηλαδή ότι αφαιρούσαν δήθεν τα φαντασματάκια το πάνω συρτάρι, έπαιρναν τα σοκολατάκια και μετά έβαζαν και πάλι το συρτάρι στην θέση τους.

Μετά απάντησε η γιαγιά μου. «Παιδί μου τώρα εγώ θα αφαιρέσω το συρτάρι εντελώς, έτσι ώστε να μην χτυπήσει κανένα φαντασματάκι και είναι κρίμα τα κακόμοιρα για ένα σοκολατάκι να χτυπήσουν». Εγώ τότε με την παιδική μου σκέψη νόμιζα ότι εξαπάτησα την γιαγιά μου και ότι από εδώ και στο εξής θα τρώω ανενόχλητη ό,τι ώρα ήθελα τα σοκολατάκια, μέχρι που θα τελειώσουν. Όταν μεγάλωσα και ήμουν ώριμη σε ηλικία ρώτησα την γιαγιά μου και της είπα το εξής. «Γιαγιά εφόσον γνώριζες ότι εγώ παίρνω τα σοκολατάκια, γιατί με άφησες να πιστεύω ότι κλέβουν τα σοκολατάκια τα φαντασματάκια;»

2.2. μία στρατηγική ως θεράπων ιατρός που θεραπεύει

Η απάντηση της γιαγιάς είναι η στρατηγική της νοημοσύνης, η οποία έχει σκοπό να βοηθήσει άμεσα αλλά και σε βάθος χρόνου το πρόσωπο που θέλετε εσείς, το πρόσωπο που αγαπάτε. Η απάντηση ήταν η εξής. «Αν παιδί μου σε μάλωνα θα σε μάθαινα πώς να κλέβεις στην ζωή σου. Θα σου έλεγα με άλλα λόγια να ψάξεις να βρεις την επόμενη δική μου κρυψώνα». Μία απάντηση απλή και ταυτόχρονα στοχευμένη. Δηλαδή η γιαγιά άφησε την εγγονή να πιστεύει ότι την εξαπάτησε έτσι ώστε να εξαπατήσει την εγγονή της θεραπευτικά. Σκοπός της εξαπάτησης ήταν η θεραπεία. Η εξαπάτηση της γιαγιάς λειτούργησε όπως η νάρκωση πριν το χειρουργείο, με άμεσα θεραπευτικά

αποτελέσματα καθώς και έμμεσα τα οποία θα φανούν σε βάθος χρόνου με απόλυτη βεβαιότητα.

2.3. εξαπατάς τον άλλο αφήνοντας να νιώθει ότι σε εξαπατά.

Η γιαγιά είχε πρόθεση να βοηθήσει το παιδί σε βάθος χρόνου χωρίς το παιδί να καταλάβει το σκεπτικό της γιαγιάς της. Η γιαγιά δεν απεκάλυψε το θεραπευτικό της σχέδιο παρά μόνον όταν ρωτήθηκε και αυτό μετά από πολλά χρόνια. Επίσης, άμεσα όταν είδε την απώλεια των σοκολατινών δεν έκανε παρατήρηση, αλλά προσπάθησε με ψυχραιμία και χωρίς άγχος να μάθει την στρατηγική της εγγονής της. Η απάντηση έφερε άμεσα στοχευμένη αντιμετώπιση στην σχέση γιαγιάς και εγγονής. Η γιαγιά παρέμεινε ήρεμη και με αυτόν τον τρόπο είχε καλύτερο έλεγχο πλέον προς την εγγονή της, διότι γνώριζε την στρατηγική της εγγονής. Εν συνεχεία, όταν έμαθε την στρατηγική της εγγονής δεν της έκανε παρατήρηση ούτε έδωσε και κάποια συμβουλή. Σκέφτηκε ότι η οποιαδήποτε λογική συμβουλή εκείνη την στιγμή όσο ακαταμάχητη και να ήταν δεν θα έκανε καθόλου καλό. Άφησε την εγγονή της να πιστεύει ότι εξαπάτησε την γιαγιά της.

Η εγγονή όμως που νόμιζε ότι εξαπάτησε την γιαγιά της ένιωθε καλύτερα με τον εαυτό της, διότι πίστευε ότι είναι έξυπνη, αλλά όμως δεν κατάλαβε η εγγονή ότι η γιαγιά της την περιόρισε να μην σκεφτεί κάτι άλλο αρνητικό έτσι ώστε να εξαπατά την γιαγιά της στο μέλλον. Δηλαδή, την σταμάτησε να σκεφτεί κάτι νέο ως αρνητικό. Συγκεκριμένα, δεν της έδωσε το δικαίωμα να ψάξει να βρει μία νέα κρυψώνα για τα σοκολοτάκια στην περίπτωση που θα τα έκρυβε κάπου αλλού η γιαγιά. Δηλαδή, η γιαγιά άφησε την εγγονή της να πιστεύει ότι εξαπατήθηκε από την ίδια, να πιστεύει ότι είναι έξυπνη και ταυτόχρονα όμως την άφησε να γνωρίζει μόνον αυτόν τον αρνητικό τρόπο έτσι ώστε να εξαπατά τον άλλο. Επίσης, δεν της επέτρεψε να αυξήσει την στρατηγική της κλοπής, να επινοήσει δηλαδή έναν άλλο τρόπο να βρίσκει και να κάνει κάτι στα κρυφά.

Επίσης, η εγγονή μέσα από την εξαπάτηση της γιαγιάς της εισέπραξε η ίδια ένα θετικό που δεν το κατάλαβε εκείνη την

χρονική περίοδο λόγω της ηλικίας της. Ανέπτυξε την νοημοσύνης της σε ελεγχόμενο πλαίσιο. Δηλαδή, η γιαγιά μέσα από αυτή την απλή της παρέμβαση ανέπτυξε την νοημοσύνη της εγγονής της χωρίς να είναι συνειδητό αυτό ακόμα και για την ίδια. Επίσης, δεν αντιλήφθηκε η γιαγιά ότι αναπτύσσει με αυτόν τον τρόπο και την δική της νοημοσύνη.

Η εγγονή σχετίστηκε σε μία ειδική σχέση όπως της γιαγιάς της με τρόπο που ένιωσε ότι είναι έξυπνη. Η γιαγιά σχετίστηκε σε μία ειδική σχέση όπως της εγγονής της με τρόπο που η ίδια ένιωσε ότι βοηθάει ως θεράπων ιατρός σε βάθος χρόνου χωρίς άγχος και ανασφάλεια για το τώρα. Επομένως, αυτό είναι ανάπτυξη της νοημοσύνης και των δύο γιαγιάς και εγγονής και για το κάθε πρόσωπο ανάλογο στο επίπεδο ανάπτυξης της νοημοσύνης που βρίσκεται.

Η γιαγιά δεν σκέφτηκε να συμβουλευσει, αλλά να θεραπεύσει και αυτό το έκανε από αγάπη. Αυτό είναι ανάπτυξη της νοημοσύνης. Ο άνθρωπος στο ποσοστό που θέλει να παρεμβαίνει στην ζωή του άλλου θεραπευτικά από αγάπη, όπως της γιαγιάς προς την εγγονή, στο ίδιο ποσοστό αυξάνεται και η νοημοσύνη του. Αυτή η νοημοσύνη παράγει ποιότητα ζωής. Φέρνει τον άνθρωπο κοντά στον συνάνθρωπο κατευθύνοντας στην πραγματική του ανάγκη και όχι σε τεχνητές ανάγκες. Η στρατηγική νοημοσύνης παράγει από μόνη της νοημοσύνη σε εκείνον που την εφαρμόζει και σε εκείνον που την δέχεται.

Η γιαγιά προφανώς και είχε εμπειρία και αυτό σημαίνει ότι παρόμοιες καταστάσεις στην ζωή της τις αντιμετώπιζε με παρόμοιο τρόπο. Τελικά, η παρέμβαση της γιαγιάς πέτυχε. Όταν μεγάλωσε η εγγονή - και σήμερα αυτή η εγγονή έχει ξεπεράσει την έβδομη δεκαετία της ζωής της - περιγράφει ότι αυτή την παιδεία που έλαβε από την γιαγιά της είναι εκείνη που διαμόρφωσε την δική της ποιότητα ζωής. Την έκανε να σκέφτεται και να κάνει πάντα εσωτερικό διάλογο με τον εαυτό της και να προσπαθεί σε δύσκολες συνθήκες να εφαρμόζει κάτι ανάλογο όπως η γιαγιά της.

2.4. Η διαδικασία θεραπείας είναι ανώδυνη, ανεπαίσχυντη και ειρηνική.

Η διαδικασία θεραπείας του παραδείγματος ήταν ένας διάλογος δύο λεπτών. Αυτή η διαδικασία ήταν ανώδυνη, χωρίς πόνο, αντιπαραθέσεις και απειλές. Ήταν ανεπαίσχυντη, χωρίς ντροπή, απαξιωτική συμπεριφορά και ανασφάλεια. Δεν είπε η γιαγιά ποιά νομίζεις ότι είσαι, δεν υποτίμησε την νοημοσύνη της εγγονής της, ούτε πρόβαλε την δική της νοημοσύνη ότι είναι ανώτερη της εγγονής της ούτε έμμεσα ούτε άμεσα. Ήταν ειρηνική. Η γιαγιά δεν είχε άγχος, επομένως μετέφερε ειρήνη και ησυχία στην εγγονή της, έτσι ώστε μέσα από αυτή την ησυχία και ηρεμία να περάσει την δική της ανώτερη στρατηγική νοημοσύνης. Η γιαγιά δεν αισθάνθηκε ταπείνωση, αλλά κατανόηση της πραγματικής ανάγκης της εγγονής της. Έδειξε ότι καταλαβαίνει την εγγονή της αλλά δεν της είπε «σε κατάλαβα ότι με ξεγέλασες». Πιθανόν να είπε η γιαγιά μέσα της «μα αφού ένα παιδί έτσι μπορεί να σκεφτεί και να πράξει όταν θέλει κάτι πάρα πολύ που το θεωρεί σημαντικό για τον εαυτό του».

Είναι αυτό που λέγω όταν εφαρμόζεται «η στρατηγική της νοημοσύνης» είναι ανώδυνη, ανεπαίσχυντη και ειρηνική και πάντα με θετικά τα αποτελέσματα τα οποία είναι ορατά άμεσα σε ενεστώτα χρόνο και έμμεσα σε βάθος χρόνου.

2.5. Αποτελέσματα άμεσα και έμμεσα στο τώρα και στο μέλλον

Τα προσωρινά θετικά αποτελέσματα προκύπτουν από το ότι η εγγονή αγάπησε περισσότερο την γιαγιά της άμεσα και αυτό έγινε με ασυνείδητο τρόπο χωρίς η γιαγιά να λέει ότι αγαπάει τη εγγονή της ή να προτρέπει την εγγονή της να την αγαπάει, επειδή είναι η γιαγιά της και οφείλει να την σέβεται ως εγγονή που είναι. Στην αρχή η εγγονή αισθάνθηκε καλύτερα ότι δεν αποκαλύφθηκε η μικρή της παράβαση και επιπλέον είπε κάτι πολύ ευφυές τότε με την υπάρχουσα νοημοσύνη ενός

πεντάχρονου ότι δήθεν έκλεψαν τα φαντασματάκια τα σοκολατάκια και επομένως εξαπάτησε την γιαγιά της.

Ωστόσο όμως τότε η ίδια χάρηκε που η γιαγιά της σκέφτηκε να αφήσει να τρώνε τα σοκολατάκια τα φαντασματάκια και αυτό ήταν από την πλευρά της γιαγιάς της έκφραση ενός ενδιαφέροντος για τα φαντασματάκια. Επομένως η γιαγιά αφού έδειξε αγάπη στα φαντασματάκια άρα με ασυνείδητο τρόπο αγαπάει και την ίδια την εγγονή, διότι έχει καλύτερη και ανώτερη σχέση η γιαγιά με την εγγονή της παρά με τα φαντασματάκια. Δηλαδή, ασυνείδητα σκέφτηκε η εγγονή τότε αφού αγαπάει ακόμα και τα φαντασματάκια η γιαγιά μου, άρα αγαπάει και εμένα ακόμα καλύτερα.

Μελλοντικά έχουμε έμμεσα θετικά αποτελέσματα σε βάθος χρόνου. Όταν μεγάλωσε και κατάλαβε τι έκανε η γιαγιά της σε αυτήν όταν ήταν πέντε ετών τότε την αγάπησε ακόμα περισσότερο, θαύμασε την σοφία της και το πιο βασικό ήθελε να της μοιάσει. Αυτό έγινε σε ηλικία των 18 ετών περίπου. Αυτό σημαίνει ότι τα αποτελέσματα της στρατηγικής της νοημοσύνης είναι και προσωρινά όπως είπα παραπάνω αλλά και μελλοντικά τα οποία όταν εμφανίζονται σε βάθος χρόνου φέρνουν μόνιμα αποτελέσματα με στέρεες βάσεις και θεμέλια που καθορίζουν την ποιότητα της ζωής του ανθρώπου.

Σήμερα σας διαβεβαιώ ότι αυτή η εγγονή των πέντε ετών που είναι άνω των εβδομήντα ετών προσπαθεί να σκέφτεται και να μιλάει στα παιδιά της και στα εγγόνια της με αυτόν τον τρόπο, δηλαδή θεραπευτικά, δηλαδή με αυτό που λέω και προτείνω με στρατηγική νοημοσύνης.

Τελικά όταν μιλάμε για στρατηγική νοημοσύνης εννοούμε τα εξής:

1. Είναι μία στρατηγική ως θεράπων ιατρός που θεραπεύει.
2. Εξαπατάς τον άλλο αφήνοντας να νιώθει ότι σε εξαπατά.

3. Η διαδικασία θεραπείας είναι ανώδυνη, ανεπαίσχυντη και ειρηνική.

4. Αποτελέσματα άμεσα και έμμεσα στο τώρα και στο μέλλον.

Συνεχίστε να εφαρμόζετε την επιστημονική παρατήρηση και την πρακτική επαλήθευση και με βεβαιότητα σας λέγω ότι θα αναπτυχθεί η νοημοσύνη σας, θα αναπτυχθεί η νοημοσύνη του ανθρώπου που αγαπάτε, θα αναπτυχθεί η νοημοσύνη της οικογένειάς σας και τέλος θα αναπτυχθεί και η νοημοσύνη της οποιασδήποτε ομάδας και εάν ανήκετε, διότι εσείς θα την επηρεάζετε και θα την ανεβάζετε, διότι εσείς σκέφτεστε και λειτουργείτε ανώτερα και ποιοτικότερα, διότι εστιάζετε στο καλό και το καλό μόνο καλό παράγει και τρόπο ανάπτυξης της νοημοσύνης, όπως είδαμε σε αυτή την παρουσίαση.

Systemic Therapy
G.Markopoulos

D.G. Markopoulos
Δημήτριος Γρηγόριος Μαρκόπουλος
ΘΕΟΛΟΓΟΣ - ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ
Συστημικός Οικογενειακός Θεραπευτής
Κλινικός Επόπτης Συστημικής και
Οικογενειακής Θεραπείας
Εκπαιδευτής Συστημικών Θεραπευτών
Μέλος της ΕΘΟΣ και ΕΣΥΘΕΠΑΣ
Κράτητος 27 Τ.Κ 11745 Αθήνα
τηλ: 2105557999 - 6985848425
www.dgmarkopoulos.com
e-mail: dgmarkopoulos@gmail.com